

2019
právnícká
firma
roku

2018
právnícká
firma
roku

2017
právnícká
firma
roku

2016
právnícká
firma
roku

2015
právnícká
firma
roku

ZIZLAVSKY

25 *let*

Může insolvenční správce prolomit advokátní tajemství?

I. OTÁZKY

II. TAJEMSTVÍ

III. ODPOVĚDI

IV. AUTOR

I. OTÁZKY

Nástroje správce

Advokát zastupuje	Otázka prolomení mlčenlivosti
věřitele	NE
člena orgánu korporace věřitele	NE
dlužníka	ANO
člena orgánu korporace dlužníka	ANO
osobu, uplatňující právo k majetku dlužníka	NE
insolvenčního správce	NE
investora	NE

Historie

1787 v Rakousko-Uhersku zrušena tortura (počátek zákazu sebeobviňování)

1869 „Advokát jest povinen zachovat tajnost u věcech jemu svěřených.“ (§ 9 rakousko-uherského zákona č. 96/1868 ř.z.)

1949 nový zákon o advokacii zachoval mlčenlivost, ale ministr spravedlnosti mohl zprostit advokáta mlčenlivosti „z důležitého státního zájmu“.

1963 po zločinech 50-tých let byla pravomoc ministra spravedlnosti zrušena, advokáta ale mohlo zprostit mlčenlivosti Ústředí advokacie (což nikdy nevyužilo)

Od obnovení nezávislosti české advokacie 1990 až dodnes:

Advokáta může zbavit mlčenlivosti jen klient - ani to neplatí, zjistí-li advokát, že ke zproštění mlčenlivosti došlo pod nátlakem nebo v tísní.

Advokát je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb (§ 21 zákona o advokacii).

Ústavní rozměr

„Povinnost mlčenlivosti je základním předpokladem pro poskytování právní pomoci a tím i nezbytnou podmínkou fungování demokratické společnosti... Nejedná se o výsadu advokáta, která by měla založit vynětí z obecně platného a závazného právního řádu, ale jde o **povinnost** uloženou advokátovi v zájmu jeho klientů a pro jejich ochranu.“

Nález Ústavního soudu [sp. zn. II. ÚS 889/10](#)

Trestní aspekty

“Obhájce je alter ego obviněného, má jako osoba vzdělaná v právu zaručit rovnost zbraní. Pokud bychom popřeli povinnost mlčenlivosti, tak by obhájce jako **alter ego klienta** musel vypovídat o tom, co se od něho dozvěděl, a to by bylo obcházení zákazu sebeobviňování.“

David Uhlíř, soudce Ústavního soudu (z příspěvku na odborné konferenci „Advokátní mlčenlivost – imanentní součást spravedlnosti“, pořádané v roce 2015, kde zmínil i “Miranda warning” 1966)

Daňové aspekty

“Prolomení mlčenlivosti musí být úzkou výjimkou z pravidla, opřenu o ztraceně vážné důvody. Při vši úctě k potřebě disciplíny při výběru daní myslím, že daňový únik nad půl miliónu za něco takového považovat nelze.

Jde o středně závažné „běžné“ nebezpečí, nesrovnatelné třeba s terorismem nebo s vlastizradou, kde zásah do advokátní mlčenlivosti jako cena za zachování „systému“ může být za určitých okolností přijatelný.”

Karel Šimka, soudce Nejvyššího správního soudu k návrhu poslance Jakuba Michálka, podle něhož by advokáti měli udávat své klienty, pokud by se dozvěděli informace, že nedošlo nebo nedojde ke splnění daňové povinnosti ve výši nad 500 000 Kč. (příspěvku “Volný odstřel advokátů a daňových poradců povolen?” pro Právní prostor)

Normotvorba

“Odborná veřejnost, by si měla vždy připomínat, že jakýkoli legislativní návrh popírající hierarchii ústavní veličiny, tj. povinnosti mlčenlivosti nad procesem výběru daní, jež ústavní veličinou rozhodně není, znamená takové upřednostnění údajně veřejného zájmu, které nemůže obstát v testu proporcionality, prováděném k posouzením ústavní konformity..”

Vladimír Jirousek, předseda České advokátní komory, v téže souvislosti, na konferenci „Advokátní mlčenlivost a daňové souvislosti“ (2019)

Banky, ... (dále jen "finanční instituce"), notáři, **advokáti**, fyzické a právnické osoby jsou povinni sdělit exekutorovi na jeho písemnou žádost ... údaje o majetku, věcech, listinách či zaknihovaných cenných papírech povinného jimi spravovaných či u nich pro povinného či povinným uschovaných ...

§ 33/4 exekučního řádu

Orgány veřejné správy ..., jakož i notáři, soudní exekutoři, osoby vedoucí evidenci cenných papírů, ... poskytnou insolvenčnímu správci na jeho písemnou žádost bez zbytečného odkladu součinnost ...

§ 43 insolvenčního zákona

Nález I. ÚS 3859/13 z 10.9.2014

Exekutor vyzval advokáta k poskytnutí součinnosti: aby mu sdělil údaje o soudních řízeních o pohledávky a jiný majetek, ve kterých advokát zastupoval dlužníka.

Advokát výzvě nevyhověl z důvodu advokátní mlčenlivosti. Exekutor mu uložil pořádkovou pokutu. Soud usnesení potvrdil.

ÚS usnesení zrušil => bylo porušeno právo na spravedlivý proces dle čl. 36/1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6/1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

(V trestní rovině jde o zákaz sebeobviňování, v civilní rovině o spravedlivý proces)

Test potřebnosti

Porovnává prostředek, omezující základní právo, s jinými opatřeními, umožňujícími dosáhnout stejného cíle, které se nedotýkající základních práv.

Otázka: Nelze vedle prolomení mlčenlivosti advokáta (výzvou exekutora, směřovanou na něj, jakožto dotazovaný subjekt), zvolit jinou zákonem dovolenou cestu?

(§ 260a o. s. ř., oprávnění soudu k předvolání povinného k prohlášení o majetku, téhož institutu může využít i soudní exekutor po zahájení řízení exekučního).

II. TAJEMSTVÍ

Advokát nebo práškač

Slovenská advokátka byla nasazena jako policejní agentka proti svému kolegovi, aby napomohla odhalení korupce. Hájila se dobrým úmyslem. Nedocenila, že narušuje mlčenlivost i ve vztahu ke svým klientům, když souhlasila s nahráváním svých telefonních hovorů. SAK ji v kárném řízení shledala vinnou a vyškrtila ze seznamu advokátů. Soud potvrdil vinu, ale upustil od potrestání s tím, že šlo o zatím bezprecedentní případ.

Lubomír Hrežd'ovič, exprezident Slovenské advokátní komory, konference Advokátní mlčenlivost – imanentní součást spravedlnost 2015

II. TAJEMSTVÍ

Systemová pojistka - role

© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

Systemová pojistka - role

© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

Systemová pojistka - role

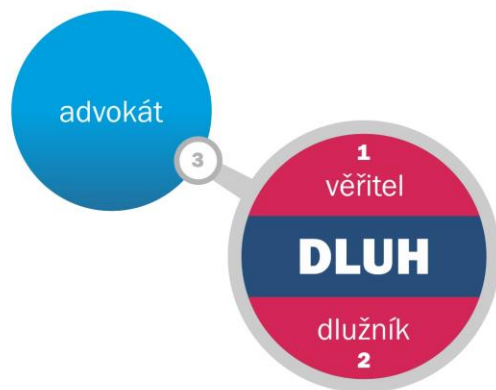
© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

Systemová pojistka - role

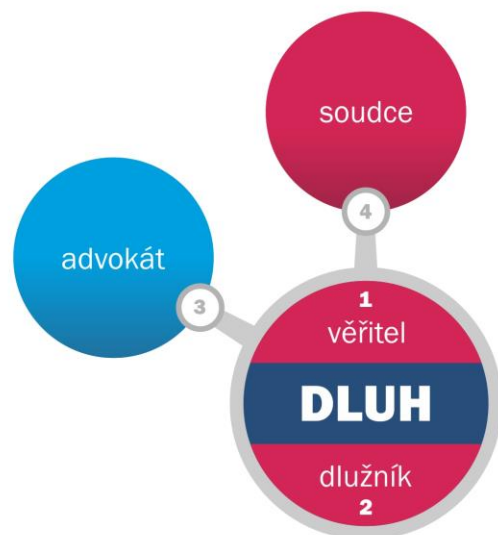

© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

Systemová pojistka - role

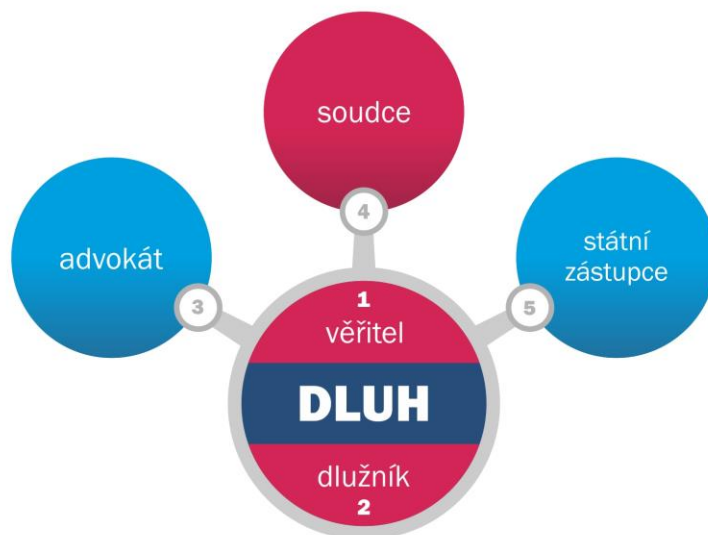

© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

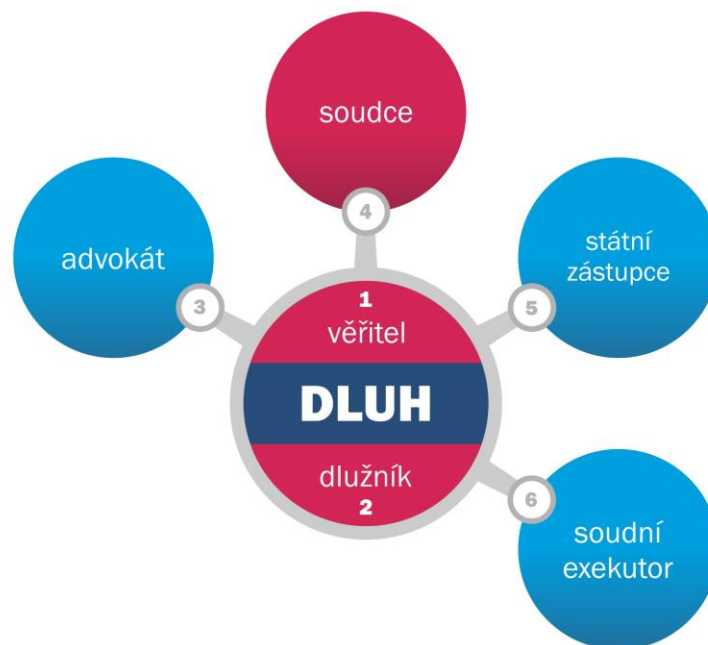
Systemová pojistka - role

© ZIZLAVSKY 2019

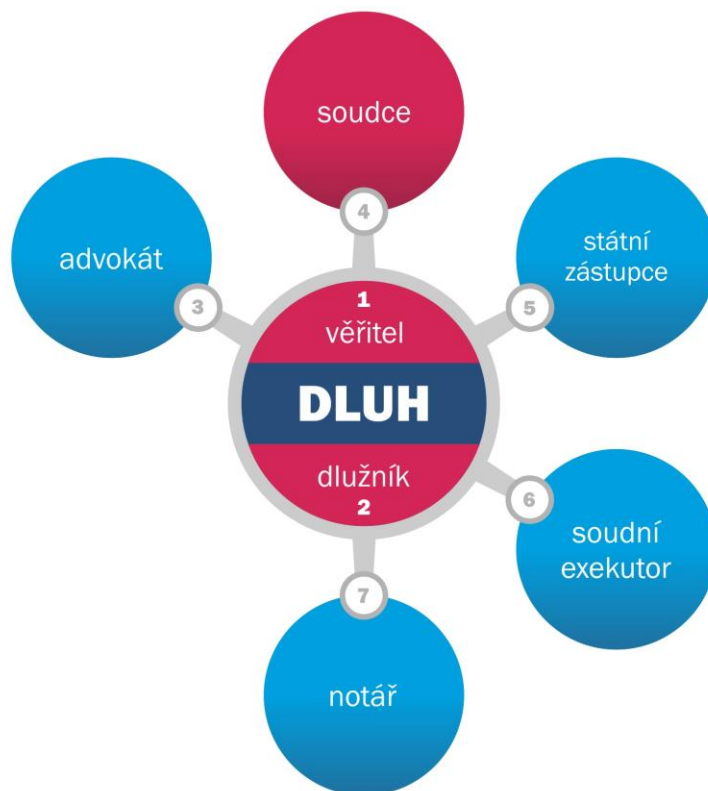
Systemová pojistka - role

© ZIZLAVSKY 2019

Systemová pojistka - role

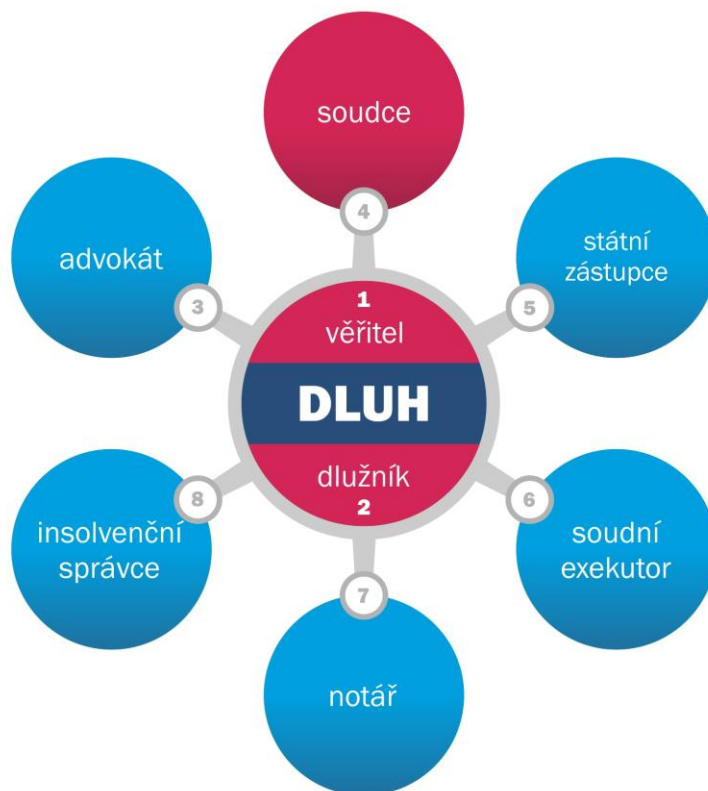

© ZIZLAVSKY 2019

II. TAJEMSTVÍ

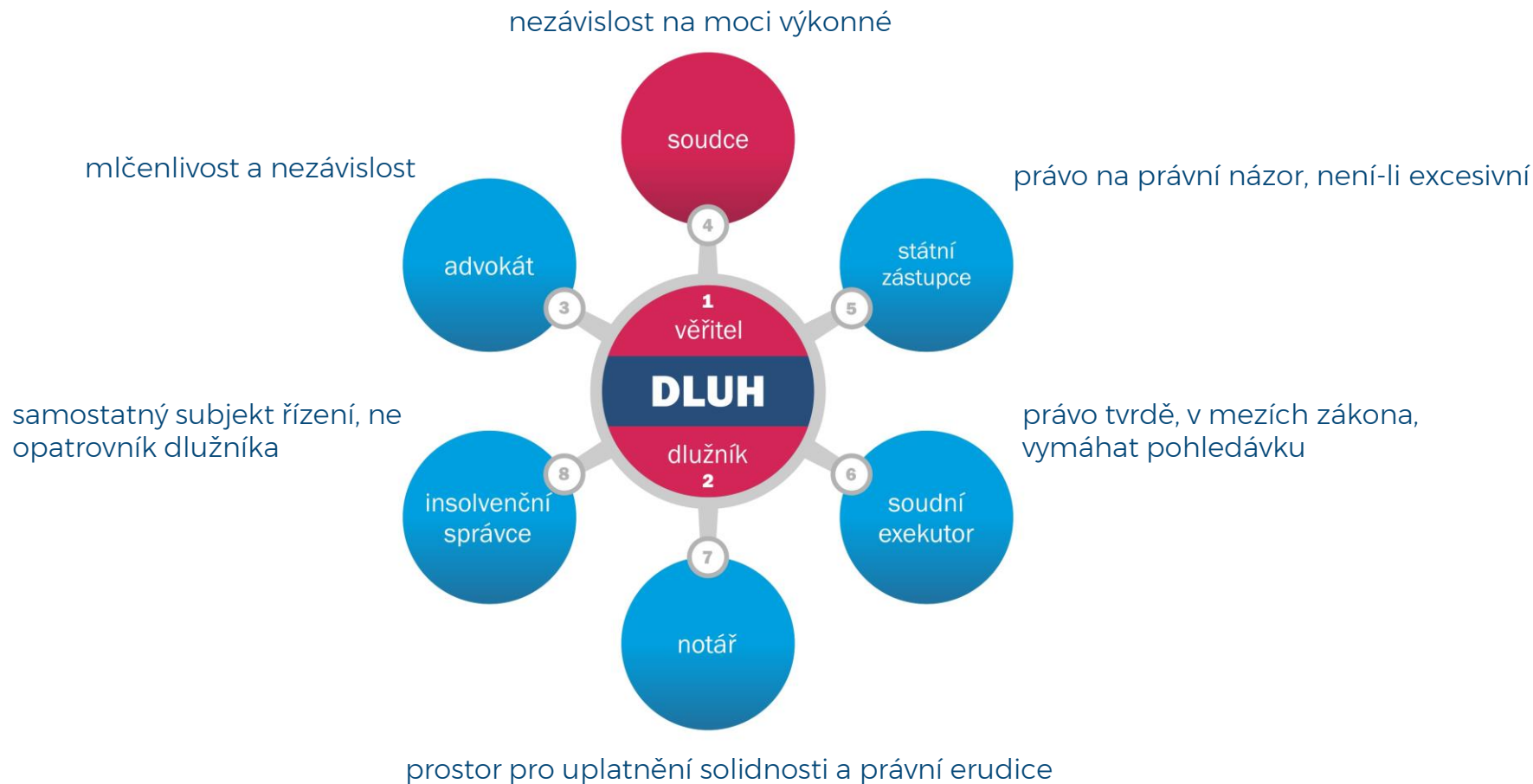
Systemová pojistka - role

© ZIZLAVSKY 2019

Systemová pojistka - role

II. TAJEMSTVÍ

Kde jsou ty meze

“Je třeba chránit to, co se advokát od klienta dozvěděl: Pod to ale nespadá ani pistole, ani pytlík diamantů, ani milion dolarů zasláný z neznámého konta.”

Karel Čermák, bývalý předseda ČAK, exministr spravedlnosti (konference „Advokátní mlčenlivost imanentní součást spravedlnosti“, 2015)

II. TAJEMSTVÍ

Kde jsou ty meze

Proč ne

Nástroj	Předpis	Podstata
součinnost orgánů a osob	§ 43 IZ	orgány veřejné správy a další osoby musí poskytovat údaje o majetku dlužníka
součinnost dlužníka	§ 210 IZ	dlužník musí poskytovat součinnost při zjišťování majetkové podstaty
oznamovací povinnost	§ 213 IZ	kdo drží dlužníkův majetek, je povinen to oznámit, jakmile se dozví o rozhodnutí o úpadku dlužníka
dispoziční oprávnění	§ 229 IZ § 246 IZ	řeší, kdy má správce dispoziční oprávnění a vymezuje rozsah jeho práva disponovat s majetkem dlužníka, včetně rozhodování o „ jiné mlčenlivosti “

Proč ne

Nástroj	Předpis	Proč neruší mlčenlivost
součinnost orgánů a osob	§ 43 IZ	advokát není ani orgán veřejné správy ani jiná osoba (taxativní výčet – notáři a exekutoři ano, advokáti ne)
součinnost dlužníka	§ 210 IZ	advokát není dlužník a není v taxativním výčtu povinných osob (typu člena SO právnické osoby), dokonce ani těch, které odpovídají soudu (podnikový právník ano, advokát ne)
oznamovací povinnost	§ 213 IZ	advokát není výslovně uveden, obecná norma pro „všechny“ nemůže prolomit speciální úpravu mlčenlivosti (rozsah průlomu musí být vymezen, např. zákon proti praní špinavých peněz)

IV. AUTOR

**JUDr. Michal Žižlavský,
advokát - insolvenční
správce**

michal@zizlavsky.cz

Advokát od roku 1991. Expert na správu korporací, restrukturalizaci a insolvenční. Je vedoucím partnerem advokátní kanceláře ŽIŽLAVSKÝ a společnosti AS ZIZLAVSKY (počtem insolvenčních správců největší v České republice).

JUDr. Michal Žižlavský získal jako první v České republice zvláštní povolení k řešení úpadku korporací a finančních institucí. Pracuje na nejvýznamnějších případech korporátních úpadků (OKD, Vítkovice, Sazka). V minulosti působil jako soudce.

Je členem představenstva České advokátní komory a předsedou Rady expertů Asociace insolvenčních správců. Působí jako člen senátu Nejvyššího správního soudu pro kárné delikty soudců. Je členem Legislativní rady vlády České republiky.

Získal celojustiční ocenění Právník roku 2017 v kategorii insolvenční právo.

ZIZLAVSKY

> 25 let